

CÒMIC FONTS

Nájera revifa la civilització dels tartessis

Sis segles abans de Crist, quan Roma es defensava amb prou feines dels etruscs i Atenes començava a expandir la seva cultura pel Mediterrani oriental, al sud de la península Ibèrica floria una civilització de la qual resten pocs vestigis i moltes llegendes. L'antiga Tartessos s'estenia per les ribes del riu Tarsis, l'actual Guadalquivir, i, segons els relats que han perdurat, era el bressol d'un poble de comerciants i navegants, amb un grau de coneixements tècnics força avançat en aquella època.

La barreja d'història i llegenda que envolta aquella civilització va suggerir a Paco Nájera la idea d'elaborar una sèrie ambiciosa, basada en un treball de documentació força minuciós. S'hi va posar fa quatre anys, i fins ara no ha vist la llum el primer àlbum de la sèrie, *La ruta del estaño*, editat per Almuzara.

L'autor explica que, tot i el detall amb què ha volgut recrear l'època, *Tartessos* no neix amb la vocació de ser una sèrie històrica en el sentit més rigorós, sinó que vol ser un còmic familiar, accessible per a tota mena de públic, fins i tot per a qui no llegeix còmics habitualment. Per això s'ha servit d'un estil caricaturesc i ha combinat el relat d'aventures amb l'humor, moltes vegades sardònic, amb què sol resolde els guions de les seves obres. En els guions, de tota manera, ha tingut la col·laboració de Santiago Girón, amb qui també ha treballat el segon títol de la sèrie, *La espada de Crisaor*, que ja tenen pràcticament enllestit.

Nájera reconeix que la concepció i la gestació de *Tartessos* propicien la comparació fàcil amb els episodis d'*Astèrix*. Com el petit guerrer gal, els personatges de *Tartessos* han de viatjar a altres països i han de conviure amb altres pobles del seu temps, segons la idea que l'autor té per a futurs àlbums. Malgrat això, Nájera confia que "*Tartessos*

tindrà prou originalitat i atractiu perquè no es confongui amb una simple adaptació ibèrica de les aventures de l'heroi gal".

En aquest sentit, *La ruta del estaño* serveix per situar el lector en l'època i presentar els personatges (el rei Argantonio; el malvat Arbakala; Nórax, el lladre; la princesa Argentina i d'altres). Les naus d'Argantonio controlen les rutes marítimes de l'Atlàntic i comercien amb els pobles de les illes Britàniques, als quals compren el mineral d'estany, necessari per a l'aliatge del bronze.

Nájera col·labora amb la revista "Muy Interesante Júnior".

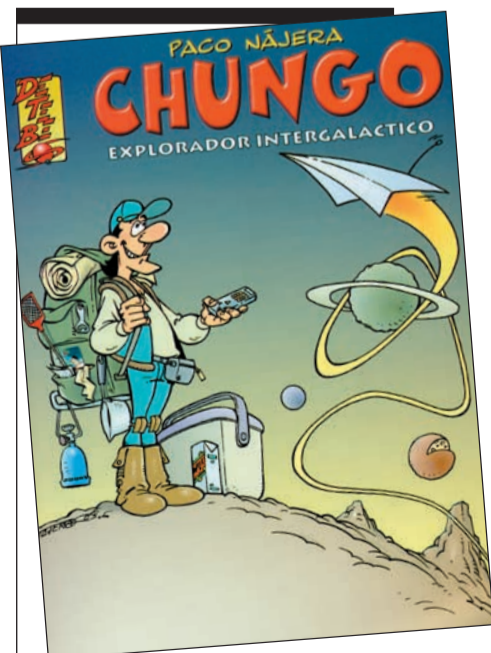
L'home que s'assemblava a Uderzo

No ha tingut ni la projecció internacional ni el reconeixement de què ha gaudit l'autor francès, però el món del còmic a Espanya tampoc no es pot ni comparar amb el de França. Per això no és cap exageració definir Paco Nájera com una mena d'Uderzo espanyol, en espera que les multinacionals del ram li prestin el trampolí que li cal per donar-se a conèixer a escala internacional.

Com Uderzo, Nájera fa un dibuix detallista, minuciós, amb un estudi molt acurat dels personatges i de les ambientacions de cada història, i amb un estil que resulta atractiu a tota mena de públics per la diversitat de referents que incorpora a les seves composicions gràfiques. Qualsevol de les seves obres serviria per il·lustrar de manera clara totes aquestes qualitats, però potser és el darrer treball, el primer àlbum de la sèrie *Tartessos*, el que ho fa evident d'una manera més contundent. L'apèndix final de *La ruta del estaño*, on l'autor explica el procés fins aconseguir la fesomia dels principals personatges, és un bon exemple de la minuciositat de Nájera a l'hora de definir el tret que han de donar al lector la pauta per copsar-ne la personalitat. Minuciositat que també aplica a la localització dels llocs on transcorre el relat, com es mostra en les darreres pàgines de l'àlbum.

Com l'autor francès, Nájera parteix d'un estudi acurat i molt detallista dels personatges

Chungo se'n va d'excursió per la galàxia

"Chungo és un explorador vocacional, benintencionat, que, amb les seves petites vanitats i les seves grans ficades de pota, no deixa de ser un reflex caricaturesc de l'esdevenidor de l'home corrent i d'una existència que, sovint, es debat entre la frustració, els moments més patètics i la rutina reumàtica". Així defineix Paco Nájera el personatge del qual n'ha recopilat un bon grapat d'histories curtes al quadernet *Chungo, explorador intergalàctic*, editat pel col·lectiu Detebeos.

A més de les peripècies de Chungo, la publicació inclou també historietes d'altres personatges de l'autor de Jabalquinto (Jaén). Hi apareixen Eco i Logi, "conservants naturals, que van ser una parella singular, un contrast, potser quixotesc, de dos policies encarregats de vetllar pel medi ambient, però que hi posen tant de zel que sovint es troben ficats en situacions inesperades i contradictòries".

També hi surten Capo i Rob i KDT i Herculito. Els dos primers són dos per-

sonatges que "no van tenir sort i es van quedar arraconats", malgrat que l'autor els trobava "força possibilitats". Els altres dos són "una proposta recent" que barreja alguns trets de Chungo amb la idea de recuperar el personatge mític d'Hèrcules, però en la seva infantesa.